

Inspectoratul Școlar Județean Neamț
Colegiul Național „Roman-Vodă”
CONCURSUL REGIONAL
EXCELSIOR
EDIȚIA a III-a, 2025
înscris în
Domeniul: științific
Etapa locală, 18 ianuarie 2025

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Timp de lucru: 120 de minute
- Din oficiu 10 puncte
- Total: 100 de puncte

Numele: _____	
Inițiala prenumelui tatălui: _____	
Prenumele: _____	
Școala de proveniență: _____	

Loc. _____	
înv./prof. _____	
Nume și prenume supraveghetori:	Semnătura

Clasa a IV-a

Se dă textul:

Era în februarie, ninsese o zi și-o noapte. Bănică ședea în odaie, în pat, iar cățelul Tocănel, lângă ușă, vârat într-un ciorap de lână. Soba frigea – ardeau în ea lemne cu miros de cetină – și undeva, într-o spărtură a peretelui, cânta un greier.

— Tocănel, zise Bănică ținând ochii închiși, copleșit de căldură, spune-i ticălosului ăluia să tacă!

— Eh, dac-aș ști unde e, zise plin de ciudă Tocănel.

O pasăre trecu pe la geam, atingându-l cu vârful aripii.

— Parc-a bătut cineva, spuse Tocănel.

— O vrabie. A trimis-o cocoșul de lemn de pe stâlpul porții. L-or fi îngropat zăpezile.

— Și el e prietenul nostru, spuse Tocănel. Astă-toamnă, când se culegeau viile, te-ai suit în spinarea lui și te-a dus să ne culegi nouă nuci din podgorie.

— Nu e chiar așa, răspuse Bănică, te-am mințit. M-am suit pe spinarea lui și m-am dus în lunca minunată, unde s-a întâlnit cu toți cocoșii de lemn din sat. Era lună plină și ei toți ședea roată în jurul salcâmului unde-am stat noi azi, ca să prindem iepuri. Erau acolo și douăzeci de pușori care voiau să învețe să zboare. Cocoșul nostru mi-a zis: „Bănică, te-am adus până aici și, dacă vrei, te ridic până la nori, unde plouă mereu. Ce vezi acum să nu spui niciunui om! Juri?” Și am jurat.

— Dar la nori ai ajuns? se interesă Tocănel.

— Nu s-a putut. Era lună plină, tot cerul era albastru și nu se vedea nici urmă de nor. O să mă duc altă dată cu cocoșul sau cu albinele din livadă. Ele au coșul mare pentru cules miere. De aceea, câteodată, iau și ele câte un băiat și-l poartă din floare în floare și la nor, unde beau apă.

— N-o să te duci, pentru că și pe ele le-a astupat zăpada, spuse Tocănel.

— Taci! se-nfurie Bănică. Ai vreo idee cum să le scăpăm?

— Sigur! Să împingem soba în livadă, ca să încălzim stupii.

Zăpezile, înalte cât malul, întărite de ger și de vânt, începură să sfârâie și să se înmoaie.

Bănică dormea. Când se trezi, privi fix pe fereastră spre cocoșul de lemn. „Ehei, zise el, ce-o să mai zburăm noi doi când o ieși luna plină!“ Tocănel moțâia după ușă. Greierul cânta sub pat.

(„Târziu, când zăpezile sunt albastre”, după Fănuș Neagu)

SUBIECTUL I (30 de puncte)

1.Desparte în silabe următoarele cuvinte, apoi precizează numărul de sunete și litere:

Cuvânt	Cuvânt despărțit în silabe	Număr de litere	Număr de sunete
ciorap			
cețină			
fix			
Chiar			

6 puncte

2.Găsiți cuvinte cu sens asemănător și cu sens opus pentru:

Cuvânt	Cuvânt cu sens asemănător	Cuvânt cu sens opus
m-am suit		
Ger		
minunată		
câteodată		

4 puncte

3. Analizează gramatical cuvintele subliniate:

Ele au coșul mare pentru cules mierea.

4 puncte

4. Transformă următoarele cuvinte în părțile de vorbire date în tabel:

Substantiv	Adjectiv	Verb
ninsoare		
		a minți
spărtură		
	înalte	

4 puncte

5. Alcătuieste câte o propoziție enunțiativă cu expresiile „frigul iernii“ și „căldura sobei“.

4 puncte

6. Alcătuieste câte două enunțuri cu următoarele cuvinte „poartă” și „vii”, cu sensuri diferite față de cele din text.

6 puncte

7.Transformă următoarea propoziție simplă într-o propoziție dezvoltată formată din cel puțin 4 cuvinte: *Tocănel doarme.*

2 puncte

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

1.Care era dorința lui Bănică? Formulează răspunsul în două-trei enunțuri, cu exemple din text.

7 puncte

2. Explică de ce Tocănel și Bănică sunt prieteni buni. Motivează răspunsul în două- trei enunțuri, cu exemple din text.

7 puncte

3. Scrie patru cuvinte înrudite cu „a începe”.

4 puncte

4. Scrie câte două trăsături ale lui Bănică și ale lui Tocănel. Prezintă trăsăturile, în patru-cinci enunțuri.

10 puncte

5. Scrie ideea principală din primul paragraf al textului.

2 puncte

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Redactează un text descriptiv de 20- 25 de rânduri cu titlul *Povestea unui cățel fermecat.*

În redactarea textului, vei avea în vedere:

- precizarea a două repere spațio -temporale;
- adecvarea conținutului la cerință
- utilizarea descrierii;
- originalitatea ideilor;
- folosirea alineatelor;
- încadrarea în limita de spațiu indicate;
- aplicarea corectă a regulilor de ortografie și de punctuație;
- așezarea în pagină și scrisul îngrijit.

